

Veden kuljettaminen vesijohtoveden hinnalla vedenpuutteesta kärsiville asuinkiinteistöille

VD/1978/02.08.00.00/2014
J-VN/HW/Mora/JB

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 15.4.1991 § 14 päättänyt toimittaa 1.5.1991 lukien vettä vesijohtoveden hinnalla niille veden puutteesta kärsiville yksityisille asuinkiinteistöille, joiden ei ole mahdollista liittyä yleiseen vesijohtoon. Veden toimitusta on täsmennetty eräillä ehdoilla. Kaupunginvaltuustoon päätös kumosi valtuuston aikaisemman päätöksen 20.12.1976 § 23.

Vedentoimituspalvelu sisällytettiin kaupungin ja Vantaan Veden väliseen palvelusopimukseen ja sopimusvelvoite siirtyi sellaisenaan HSY:lle sen perustamisen yhteydessä vuonna 2010. HSY:n hallitus on 15.11.2013 päättänyt, ettei palvelu sisälly enää vuonna 2014 HSY:n palveluvalikoimaan. HSY on 3.12.2013 päivättyllä kirjeellään ilmoittanut kaupungille luopuvansa vedenkuljetuspalvelusta, koska kyseinen palvelu ei ole vesihuoltolain mukaista vesihuoltoa eikä kuulu HSY:n varsinaisiin tehtäviin. Poikkeus- ja häiriötilanteissa vedenkuljetuspalvelun järjestämisvastuu on HSY:llä, mutta normaaliaikana HSY ei ole tarjonnut muille kaupungeille kuin Vantaalle vastaavaa palvelua.

Vedenkuljetustilausten vastaanoton ja koordinoinnin on katsottu vievän liikaa HSY:n asiakaspalveluhenkilöstön resursseja, vaikka Vantaan kaupunki on vastannut palvelun kustannuksista kokonaisuudessaan HSY:n lähettämän laskun perusteella. Käytännön vedentoimituksista ovat vastanneet yksityiset palveluntuottajat HSY:n toimeksiannosta. HSY on tiedottanut vedenjakelun loppumisesta 15.1. ja 27.1.2014 kirjeitse vedenajon piirissä oleville asiakkailleen. Kirjeen 27.1.2014 mukaan vantaalaisille asiakkaille toimintaa jatketaan entisen mallin mukaisesti 31.3.2014 saakka eli joko vakiokuljetuksin tai erillisestä tilauksesta. Kuljetuspalvelun osuutta ei peritä, ainoastaan toimitetun veden määrää vastaava hinta eli 1,25€/m³ (sis. alv). Sekä HSY että kuntatekniikan keskus ovat saaneet kriittistä asiakaspalautetta em. kirjeiden johdosta.

Vedenkuljetuspalvelun piirissä oli vuonna 2012 yhteensä 50 kiinteistöä eri puolella Vantaata. Vettä toimitettiin vuoden 2012 aikana yhteensä 21 kiinteistölle, joista yhdelletoista ympärivuotisesti. Vettä toimitettiin yhteensä 338 kuormaa eli 1 284 m³. Vuonna 2013 vettä ajettiin 36 kiinteistölle yhteensä 2 363 m³ eli ajettava vesimäärä lähes kaksinkertaistui mm. kuivan kesän vuoksi. HSY on laskuttanut suoraan ko. kiinteistöiltä veden hinnan (1,25 €/m³) ja laskuttanut kuntatekniikan keskusta veden kuljetuksista. Vuoden 2012 vedenkuljetuspalvelun kustannukset olivat n. 31 000 euroa (ALV 0 %) ja vuonna 2013 em. palvelun kustannukset kasvoivat n. 65 000 euroon (ALV 0 %).

Vedenjakelun piirissä olevat kiinteistöt sijaitsevat hajallaan eri puolilla Vantaata, mutta pääosa kiinteistöistä sijaitsee Luoteis-Vantaalla. Jakelun keskittymistä on Vestran, Riipilän – Reunan ja Hopeatien alueella. Suurin osa kyseessä olevista kiinteistöistä sijaitsee vesihuollon toiminta-alueen ulkopuolella ja veden riittävyys tai veden laatu voi olla ajoittainen tai jopa pysyvämpikin ongelma. Yksi kiinteistöistä sijaitsee toiminta-alueen sisällä ja ko. kiinteistö veloitetaan liittymään rakennettuun vesihuoltoverkostoon. Kiinteistöä palveleva vesihuoltolinjasto on rakenteilla mm. Simosentiellä. Vedenajon piirissä on nykyisin myös kiinteistöjä, jotka tulevat lähivuosina vesihuollon piiriin joko asemakaavan tai vesihuollon kehittämissuunnitelman toteutuessa. Osa yksittäisistä kiinteistöistä sen sijaan sijaitsee niin kaukana rakennetuista vesihuoltolinjoista, ettei vesihuollon toteutukseen lähivuosina ole taloudellisia tai teknisiä edellytyksiä. Vesihuollon kehittämissuunnitelma painottuu suuren käyttäjämäärän tarpeeseen.

HSY:n vesihuollon asiakas käyttää keskimäärin 158 litraa vettä vuorokaudessa. Omakotitaloissa keskimääräinen vedenkulutus on 123 litraa asukasta kohden vuorokaudessa ja rivitaloissa 149 litraa. Omakotitalossa asuvan nelihenkisen perheen vedenkulutus vuorokaudessa on siten n. 492 l/vrk, eli n. 15 m³/kk. Kuusi nykyisen vedenajon piirissä olevista kiinteistöistä on kuluttanut noin kymmenkertaisesti tämän verran tai enemmän. Vuosittain toimitettavan veden määrä on pysynyt lähes ennallaan n. 2 000 m³:ssa, vaikka palvelun piirissä olevien kiinteistöjen lukumäärä on sinänsä laskenut vesihuollon toiminta-alueen laajentuessa. Vedenkuljetuspalvelun kustannukset ovat selvästi kasvaneet vuoden 1991 n. 104 000 markasta veden ja kuljetuspalveluiden kustannustason kehittymisen myötä.

Ottaen huomioon, mitä maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 136 §:ssä sanotaan rakennusluvan edellytyksistä asemakaava-alueen ulkopuolella, kunta ei ole velvollinen järjestämään vedenkuljetusta.

Tarkoituksenmukaisinta kaupungin talouden kannalta olisi, että jatkossa asukkaat pääsääntöisesti tilaisivat itse omalla kustannuksellaan tarvitsemansa vedenkuljetuksensa yksityisiltä palveluntuottajilta. Toisaalta vedenjakelu on palvelua, jota Vantaan kaupunki on järjestänyt eräille kiinteistöille vuosikymmeniä. Palvelusta voidaan siten katsoa muodostuneen vakiintunut ja hyväksytty käytäntö, jota ei ole kohtuullista lopettaa äkillisesti palvelun piirissä olevien asukkaiden kannalta. Em. perusteella katsotaan tarkoituksenmukaiseksi jatkaa tilapäistä vedenkuljetuspalvelua vielä kolmen vuoden ajan. Tällöin kiinteistöt ehtivät sopeutua asiaan ja järjestää vedenhankintansa muulla tavalla.

Kolmen vuoden jatkoaika mahdollistaa myös sen, että kaupunki ehtii selvittää yhteistyössä asukkaiden ja HSY:n kanssa, miten ko. kiinteistöjen riippuvaisuutta vedenkuljetuksista voidaan vähentää. Selvitystyössä otetaan vahvasti huomioon ympäristöterveydellisten näkökulmien lisäksi taloudellinen näkökulma. Pääasiassa keskitytään kohteisiin, joissa vaikuttavuus on suurin, kuten Savimaantie Korsossa, Turvetie Petaksessa ja Heponiityntie Luhtaanmäessä, joissa ajettava vesimäärä vastaa keskimääräistä omakotitalon vuosikulutusta. Osa kiinteistöistä sijaitsee myös kohtuullisen lähellä jo rakennettua tai suunnitteilla olevaa vesihuoltolinjastoa tai useampi kiinteistö voidaan liittää samalla kertaa.

Kaupungilla ei ole omia henkilöresursseja eikä kalustoa vedenkuljetuspalvelun järjestämiseen. Vedenkuljetuspalvelun tehokkuuden ja toimivuuden edellytyksensä on, että kaupungin yhteistyössä HSY:n kanssa kilpailuttama yksityinen palveluntuottaja tai -tuottajat ottaa suoraan vastaan asiakkaiden tilaukset ja koordinoi palvelua ja laskutusta. Kilpailutuksen tavoitteena on, että palveluntuottaja laskuttaa veden kuljetuksista kaupunkia ja HSY laskuttaa suoraan kiinteistöjä toimitetusta vedestä vesijohtoveden hinnalla. Palvelun kilpailuttamisen arvioidaan vievän useita kuukausia, joten HSY:n ilmoittaman vedenkuljetuspalvelun päättymisajankohdan 31.3.2014 ja vedenkuljetuspalvelun hankinnan lainvoimaisuuden välisen siirtymäajan järjestelyistä ja menettelyistä on neuvoteltava HSY:n kanssa.

Tekninen lautakunta 11.3.2014 § 9

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) kaupunki jatkaa veden kuljettamisesta vesijohtoveden hinnalla kiinteistöille 1.4.2014 - 31.3.2017 välisenä aikana, minkä jälkeen asukkaat tilaavat kustannuksellaan vastaavanlaisen palvelun yksityisiltä palveluntuottajilta.
- b) kaupunki kilpailuttaa veden kuljetuspalvelun.
- c) Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala oikeutetaan neuvottelemaan HSY:n kanssa siirtymäajan järjestelyistä.
- d) kaupunki selvittää suunnitelmallisesti mahdollisuudet liittää vedenkuljetusten piirissä olevia kiinteistöjä vesihuollon piiriin. Pääpaino on kiinteistössä, joissa vedenkulutus on suuri, useamman kiinteistön kokonaisuuksissa tai jotka sijaitsevat joko rakennetun tai suunnitellun vesihuoltoverkoston kohtuullisessa läheisyydessä

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 17.3.2014 § 26

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) jatkaa veden kuljettamista vesijohtoveden hinnalla kiinteistöille 1.4.2014–31.3.2017 välisenä aikana, minkä jälkeen asukkaat tilaavat kustannuksellaan vastaavanlaisen palvelun yksityisiltä palveluntuottajilta,
- b) kilpailuttaa veden kuljetuspalvelu,
- c) oikeuttaa maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala neuvottelemaan HSY:n kanssa siirtymäajan järjestelyistä,
- d) selvittää suunnitelmallisesti mahdollisuudet liittää vedenkuljetusten piirissä olevia kiinteistöjä vesihuollon piiriin. Pääpaino on kiinteistössä, joissa vedenkulutus on suuri, useamman kiinteistön kokonaisuuksissa tai jotka sijaitsevat joko rakennetun tai suunnitellun vesihuoltoverkoston kohtuullisessa läheisyydessä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

14	HSY:n asiakaskirje 27.1.2014
15	HSY:n kirje 3.12.2013
16	Kartta vedenajopisteistä
17	Kartta vesihuollon toiminta-alueesta sekä vedenajopisteistä
18	Kaupunginvaltuuston päätös 19.3.1991 § 14
19	Seutulan Kyläyhdistyksen kirje 6.3.2014
20	Seutulan Kyläyhdistyksen kirje 18.2.2014

Täytäntöönpano: maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus (kohta a)
7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto (kohdat b, c ja d)

Lisätiedot:

vesihuollonsuunnittelupäällikkö Marika Orava, puh. 09 8392 8446, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi